C/2024/1574

5.3.2024

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om den globale udbudskamp — fra Kinas »Belt and Road«-initiativ til EU's Global Gateway: det europæiske organiserede civilsamfunds vision

(initiativudtalelse)

(C/2024/1574)

Ordfører: **Stefano PALMIERI**

Plenarforsamlingens beslutning	25.1.2023
Retsgrundlag	Forretningsordenens artikel 52, stk. 2
	Initiativudtalelse
Kompetence	Sektionen for Eksterne Forbindelser
Vedtaget i sektionen	16.11.2023
Vedtaget på plenarforsamlingen	14.12.2023
Plenarforsamling nr.	583
Resultat af afstemningen	
(for/imod/hverken for eller imod)	187/0/3

1. **Konklusioner og anbefalinger**

1.1. Det Europæiske og Økonomiske Udvalg (EØSU) glæder sig over, at EU har valgt at fremme princippet om åben strategisk autonomi og gennem vellykkede infrastrukturprojekter investere i udbredelsen af demokratiske værdier, høje standarder, god forvaltning og gennemsigtighed. Med henblik herpå bifalder EØSU lanceringen af Global Gateway-initiativet i slutningen af 2021.

1.2. EØSU erkender, at nogle aktører — først og fremmest Kina og USA — er skredet hurtigere til handling end EU, der delvis betaler regningen for en svag samordning på centralt plan og de deraf følgende vanskeligheder med at fremme en fælles og konkurrencedygtig investeringspolitik.

1.3. EØSU mener, at Global Gateway vil gøre det muligt at styrke de økonomiske og politiske bånd med EU's partnerlande og sikre, at EU's demokratiske og sociale principper respekteres, og samtidig sætte EU i stand til at konkurrere effektivt på verdensplan inden for etablering af infrastruktur.

1.4. EØSU understreger, at det er vigtigt, at Global Gateway-investeringsprogrammerne baseres på en konsekvensanalyse. Analysen skal ikke blot se på aspekter af strategisk geopolitisk relevans, men også sikre demokratisk deltagelse i udviklingsinitiativer i partnerlande og projekternes økonomiske, sociale og miljømæssige bæredygtighed.

1.5. EØSU bemærker, at Global Gateways inkluderende karakter gør det muligt for EU's medlemsstater at fremme infrastruktur- og investeringsinitiativer i lande uden for EU, som er omfattet af Global Gateway, uden at der skal foretages en forudgående konsekvensanalyse og uden direkte overvågning fra EU-institutionernes side, hvis der ikke anmodes om EU-midler. På den baggrund er EØSU særdeles bekymret over, at projekter, der ikke opfylder høje kvalitetsstandarder som dem, der er fastlagt i EU-dokumenter, der regulerer procedurerne for evaluering af sociale og miljømæssige virkninger, kan medtages inden for rammerne af Global Gateway.

1.6. EØSU understreger, at de kompetente europæiske myndigheder skal sørge for detaljerede oplysninger og fuld adgang til Global Gateway-projekter og for andre involverede aktører.

1.7. EØSU foreslår, at der oprettes en kvikskranke ved EU's repræsentationer for at fremme investeringer fra den private sektor og inddrage alle økonomiske og sociale aktører på regionalt og lokalt plan.

1.8. EØSU påpeger, at der stadig er stor uklarhed om karakteren af »Belt and Road«-initiativet (BRI) og kriterierne for optagelse af projekter på initiativets officielle liste. Det er derfor afgørende, at Kina tilvejebringer nøjagtige og ajourførte oplysninger om investeringsprogrammerne under BRI for at sikre større gennemsigtighed og klarhed om initiativet.

1.9. EØSU beklager manglen på reel inddragelse af lokale europæiske aktører såsom civilsamfundsorganisationer og arbejdsmarkedets parter i hele processen med udvikling, overvågning, evaluering og gennemførelse af projekter, der iværksættes inden for rammerne af BRI i EU. I den forbindelse ønsker EØSU at spille en mere aktiv rolle i de afgørende faser af beslutningsprocessen for udviklingsprojekter inden for rammerne af henholdsvis BRI og Global Gateway.

1.10. EØSU mener, at den manglende koordinering mellem EU's og Kinas infrastrukturprogrammer har ført til, at konnektivitetsinfrastrukturen er usammenhængende, og udvalget understreger risikoen for, at BRI-investeringerne underminerer ejerskabet af national strategisk infrastruktur i EU.

1.11. EØSU er bekymret over den manglende samordning, når det gælder EU-medlemsstaternes tilslutning til BRI, risiciene for EU's konkurrenceevne, arbejdstagerrettigheder, hvidvask af penge, gældsætning og miljøspørgsmål i forbindelse med kinesiske investeringer i BRI-projekter.

1.12. EØSU finder det væsentligt, at koordineringen mellem EU-institutionerne og medlemsstaterne forbedres, når det gælder BRI, for at undgå en fragmentering af forbindelserne med Kina, der vil skade EU som helhed. Det er helt afgørende, at EU-medlemsstaterne står sammen over for Kina, og at der fremmes en effektiv kommunikation mellem EU-institutionerne og Kina.

1.13. Udvalget påpeger, at »Belt and Road«- og Global Gateway-projekterne skal respektere en række principper og mål, herunder være forenelige med EU's værdier, og at der skal foretages grundige konsekvensanalyser for at sikre, at projekterne er velegnede.

1.14. EØSU mener, at der for **projekter, der er omfattet af BRI** og gennemføres i eller uden for EU's 27 medlemsstater, men som involverer økonomiske aktører fra EU's medlemsstater (som støttemodtagere, leverandører eller donorer), og for **Global Gateway-projekter** skal foretages **en økonomisk, finansiel, social, miljømæssig og juridisk konsekvensanalyse**, som slår fast, at de er velegnede og forenelighed med EU's værdier og de principper og mål, der er opregnet i punkt 5.1.1.

2. **Indledning**

2.1. I de seneste år er den globale investeringskløft mellem højindkomstlande og lav- og mellemindkomstlande blevet større, først og fremmest på grund af følgevirkningerne af den såkaldte polykrise, der er blevet udløst af pandemien, Ruslands invasion af Ukraine og den seneste konflikt mellem Israel og Palæstina.

2.1.1. Denne mangel på finansiering har ikke blot negativ indvirkning på den globale konnektivitet, men giver de største globale aktører på den internationale scene mulighed for at udvide deres geopolitiske indflydelsessfære de steder, hvor infrastrukturpolitikken i dag er kernen i deres strategi.

2.2. I løbet af det seneste årti har en række lande forfulgt en strategi, hvor der omhyggeligt udøves blød magt og politisk indflydelse gennem store investeringsprogrammer i partnerlande, herunder »Belt and Road«-initiativet, der blev lanceret af Kina i 2013, USA's partnerskab for global infrastruktur og investeringer (PGII), Det Forenede Kongeriges »Clean Green Initiative«, Japans »Partnership for Quality Infrastructure« og »India-Middle East-Europe Economic Corridor« (IMEC).

2.3. I december 2021 lancerede også EU sin egen strategi, Global Gateway, dels for at understøtte den globale konnektivitet, dels som reaktion på BRI, der i løbet af det seneste årti flere gange har sat sammenholdet i EU på prøve.

2.3.1. I hvert fald frem til 2019 var der ingen fælles politik mellem de 27 medlemsstater som modsvar til BRI med hensyn til:

— **Et fælles syn på initiativet**, eftersom 18 EU-medlemsstater på egen hånd undertegnede *aftalememoranda med Kina* ([1]) og 20 EU-medlemsstater tilsluttede sig BRI's vigtigste finansielle instrument *Asian Infrastructure Investment Bank* (AIIB) ([2]), uden at dette på forhånd var blevet aftalt med EU-institutionerne.

— **De potentielle virkninger for naboskabspolitikkerne** (f.eks. virkningerne af samarbejdsrammen mellem 14 + 1-lande og ni EU-medlemsstater ([3]), navnlig lande fra Balkanområdet) **og for de EU-programmer, der allerede er blevet iværksat**, f.eks. det transeuropæiske transportnet (TEN-T).

2.4. I 2019 ændrede EU radikalt sin strategi i forhold til BRI. Den fælles meddelelse fra Kommissionen og den højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik med titlen *Forbindelserne mellem EU og Kina i et strategisk perspektiv* ([4]) markerer et endeligt skift i synet på Kina fra **»strategisk partner«** til **»samarbejdspartner, forhandlingspartner, økonomisk konkurrent og systemisk rival**«. Der er tale om et afgørende moment i forbindelserne mellem EU og Kina, hvor sidstnævnte som noget nyt i enhver henseende først og fremmest betragtes som en systemisk rival, der bevidst bevæger sig væk fra rollen som partner. Der opstilles tre mål: i) uddybning af engagementet med Kina for at fremme fælles interesser på globalt plan, ii) fremme af mere velafbalancerede og gensidige økonomiske forbindelser og iii) styrkelse af EU's interne politikker og EU's industrielle grundlag. Der opstilles endvidere ti foranstaltninger, hvis gennemførelse forudsætter et interessant nyt element i form af **en ensartet tilgang, der skal anlægges af alle 27 EU-medlemsstater**. Med dette dokument kræver EU, at den **»ét-Kina-politik«**, som EU har vedtaget, ledsages af en **»ét-Europa-politik«** fra kinesisk side uden at skabe splittelse i EU.

2.5. Denne holdningsændring fra EU's side blev styrket i perioden 2020-2022 som følge af konsekvenserne af covid-19-pandemien (afbrydelse af forsyningskæder for varer og tjenester, afhængighed af leverancer af strategiske varer osv.), virkningerne af Ruslands modbydelige aggression mod Ukraine (energiafhængighed, inflation, stagnation, strømme af ukrainske flygtninge) og en række politikker iværksat af Kina (modforanstaltninger over for EU's menneskerettighedssanktioner, handelsforanstaltninger over for det indre marked samt Kinas kontroversielle holdning til krigen i Ukraine).

2.6. Det er på denne baggrund, at EU — gennem Rådets konklusioner af 29. marts 2022 — har fremmet **princippet om Den Europæiske Unions åbne strategiske autonomi** med henblik på at forfølge et princip, der slår det tilsagn fast, der blev givet på topmødet i Versailles den 10.-11. marts 2022, om at »påtage sig et større ansvar for EU's sikkerhed og tage yderligere afgørende skridt til at opbygge europæisk suverænitet, reducere vores afhængighed og udforme en ny vækst- og investeringsmodel for 2030« og at »tilstræbe at opnå økonomisk og finansiel autonomi og samtidig bevare åbenhed, samarbejde på verdensplan med ligesindede partnere og konkurrenceevne, og høste de potentielle fordele herved«.

2.7. Ifølge Rådets konklusioner skal Global Gateway også bidrage til at virkeliggøre EU's åbne strategiske autonomi **»ved at fremme demokratiske værdier og høje standarder, god regeringsførelse og gennemsigtighed«** samt bidrage til »a**nvendelse af euroen i udviklingsrelaterede finansielle strømme**«.

2.8. På baggrund af den seneste geopolitiske udvikling mener EØSU som »hjem« for de europæiske civilsamfundsorganisationer, at der som minimum bør foretages en grundig vurdering af både Global Gateway og »Belt and Road«-initiativet.

3. **Den Europæiske Unions Global Gateway-strategi**

3.1. EU lover gennem Global Gateway-strategien at rejse indtil 300 mia. EUR i investeringer mellem 2021 og 2027 for at forbedre den digitale infrastruktur samt energi- og transportinfrastrukturen og styrke sundheds-, uddannelses- og forskningssystemerne i hele verden.

3.2. For EU kan manglende investeringer i konnektivitet hæmme genopretningen efter den nuværende krise og beredskabet over for fremtidige nødsituationer (polykrise). Desuden begrænser manglen på infrastruktur det økonomiske potentiale i konnektivitet mellem EU, Asien og andre regioner.

([1]) Østrig, Bulgarien, Kroatien, Cypern, Tjekkiet, Estland, Grækenland, Ungarn, Italien, Letland, Litauen, Luxembourg, Malta, Polen, Portugal, Rumænien, Slovakiet og Slovenien.
([2]) Østrig, Belgien, Kroatien, Danmark, Finland, Frankrig, Tyskland, Grækenland, Ungarn, Irland, Italien, Luxembourg, Malta, Nederlandene, Polen, Portugal, Rumænien, Spanien, Sverige og Cypern.
([3]) Bulgarien, Kroatien, Tjekkiet, Estland, Ungarn, Letland, Litauen, Polen, Rumænien, Slovakiet, Slovenien, Grækenland, Albanien, Bosnien-Hercegovina, Nordmakedonien, Montenegro og Serbien.
([4]) JOIN(2019) 5 final.

3.3. Global Gateway er blevet udviklet med flere formål for øje, nemlig at:

a. sikre nye markeder for varer og tjenester fra EU

b. tilbyde et realistisk alternativ til konkurrerende udviklingsmodeller såsom BRI

c. fremme opfyldelsen af målene for dekarbonisering på verdensplan, som er kernen i den europæiske grønne pagt

d. støtte en reel gennemførelse og udbredelse af menneskerettigheder og Unionens arbejds-, sikkerheds-, teknologi- og handelsstandarder som globale standarder med henblik på at styrke Europas ambitioner om åben strategisk autonomi.

3.4. I 2022 blev der givet et større boost til Global Gateway med en række vigtige regionale investeringspakker: »Global Gateway Africa-Europe« i februar 2022, som skal rejse op til 150 mia. EUR i investeringer (med 11 strategiske transportkorridorer, som skal gøre mobiliteten og handelen i Afrika og mellem Afrika og Europa lettere, tiltag for at udvikle og styrke de regionale og kontinentale værdikæder for at optimere det afrikanske kontinentale frihandelsområde og anlæg af en bro over floden Cross ved grænseovergangen Mfum-Ekok mellem Cameroun og Nigeria, som vil forbedre konnektiviteten mellem Det Økonomiske Fællesskab af Vestafrikanske Stater og Det Centralafrikanske Økonomiske Fællesskab) og Global Gateway-investeringspakken for ASEAN-regionen til en værdi af 10 mia. EUR samt initiativet Team Europe om bæredygtig konnektivitet mellem EU og ASEAN.

3.4.1. I februar 2022 blev der tillige bebudet endnu en regional investeringspakke for Vestbalkan. Kommissionen gav tilsagn om 3,2 mia. EUR i investeringer til støtte for 21 projekter i transportsektoren, den digitale sektor og inden for miljø- og energimæssig bæredygtighed. Planen skal bidrage til at lukke udviklingskløften mellem EU og Vestbalkan og støtte den økonomiske genopretning efter pandemien ([5]).

3.5. Ved udgangen af 2022, et år efter lanceringen af Global Gateway, havde EU givet tilsagn om mere end 9 mia. EUR i støtte til vigtige investeringer i Afrika, Latinamerika, Caribien og Stillehavsområdet. EU har tillige godkendt finansielle garantier for yderligere 6,05 mia. EUR til støtte for 40 investeringsprogrammer i Afrika syd for Sahara, Latinamerika og Asien-Stillehavsområdet, hvilket bør generere mere end 50 mia. EUR i investeringer i nøglesektorer. Derudover blev der med aftalen indgået i maj 2022 mellem EFSD+ og EIB stillet sikkerhed for 26,7 mia. EUR for statslån i sektorer som ren energi og grøn infrastruktur. I den forbindelse er der allerede blevet godkendt 34 projekter til 7,4 mia. EUR i investeringer. Endelig har EU og de europæiske finansielle institutioner for så vidt angår Vestbalkan og de sydøstlige nabolande indtil videre rejst 14 mia. af de 77 mia. EUR, der er planer om frem til 2027 ([6]).

3.6. Blandt de vigtigste projekter ([7]) inden for rammerne af Global Gateway, som EU's medlemsstater tillægger størst prioritet i 2023 og begyndelsen af 2024, kan nævnes etableringen af bilaterale partnerskaber med ressourcerige lande, især i Afrika syd for Sahara, Latinamerika og Caribien, med det mål at hjælpe disse regioner med at fremme investeringer i værdikæderne for råstoffer af kritisk betydning. Partnerlandene vil således få støtte til udviklingen af regionale værdikæder med henblik på at diversificere deres økonomier og skabe lokal merværdi.

3.7. *En vurdering af Global Gateway*

3.7.1. EØSU glæder sig over lanceringen af Global Gateway og håber, at strategien vil bidrage til virkeliggørelsen af EU's åbne strategiske autonomi. Udvalget mener, at det på denne måde bliver muligt at styrke de økonomiske og politiske bånd med partnerlandene og sikre, at EU's demokratiske og sociale principper overholdes, og at EU kan konkurrere effektivt, først og fremmest med Kina og USA, om at etablere infrastruktur på verdensplan.

3.7.2. I den nuværende situation mener EØSU, at Global Gateway kan udgøre et politisk, økonomisk og sikkerhedsmæssigt stabiliseringsredskab for de lande, der umiddelbart grænser op til EU, og dermed styrke EU's geopolitiske stilling i forhold til både at løse de grundlæggende årsager til migration til Europa og afbøde de politiske, økonomiske, sociale og miljømæssige risici.

([5]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_22_1362.
([6]) https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/da/ip_22_7656.
([7]) https://www.politico.eu/article/eu-sets-outs-projects-to-make-global-gateway-visible-on-the-ground/.

3.7.3. EØSU anerkender, at initiativet er en mulighed for at forbedre effektiviteten af og sammenhængen i EU's investerings- og konnektivitetspolitikker, men er i tvivl om de reelle muligheder for at rejse de nødvendige midler ([8]). Det står ikke klart, hvor mange af de lovede investeringer der rent faktisk vil blive til noget. Omtrent halvdelen af de 300 mia. EUR, som det er Kommissionens mål at mobilisere, skal komme fra den private sektor. I december 2022, et år efter den officielle lancering af initiativet, synes den private sektors deltagelse stadig at være marginal, eller hvordan det skal foregå kun ved at blive fastlagt ([9]).

3.7.4. EØSU opfatter Global Gateway-initiativet, der primært fokuserer på at begrænse risikoen for gældsstress for partnerlandene, som en mere holdbar løsning på udviklingen af global infrastruktur end andre alternativer som f.eks. BRI. EU's finansieringsmodel er en blanding af tilskud, lån på lempelige vilkår og garantier, der skal tiltrække investeringer fra den private sektor, mens BRI hovedsagelig er lån. For at gøre Global Gateway konkurrencedygtig i forhold til tredjeparters investeringsinitiativer understreger EØSU, at det er vigtigt at gøre de administrative procedurer for tildeling af midler lettere tilgængelige og sikre, at procedurerne forbundet med de nødvendige økonomiske, sociale og miljømæssige konsekvensanalyser gennemføres inden for en bestemt og rimelig tidsfrist for at sikre, at de er nyttige og effektive for de involverede aktører.

3.7.5. EØSU mener, at Global Gateway bør sikre en bedre strategisk samordning mellem EU-midler og de midler, der kommer fra de 27 EU-medlemsstater. En sådan strategisk samordning, som hidtil helt har manglet, skal tilrettelægges og samordnes af EU i forhold til bestemte strategiske EU-mål ([10]).

3.7.5.1. EØSU beklager, at der på det første møde i Global Gateway-styringsudvalget den 11. december 2022 ikke blev givet tilstrækkelige hverken kvantitative eller kvalitative oplysninger (om f.eks. udvalgets sammensætning).

3.8. EØSU er villig til at arrangere regelmæssige møder mellem Global Gateway-styrelsesudvalget, civilsamfundsorganisationer og arbejdsmarkedets parter for at sikre en konstant informationsstrøm til lokale aktører, der er interesserede i initiativet, og for at vurdere og understrege initiativets strategiske karakter.

3.8.1. EØSU minder på ny om, at Global Gateway-investeringsprogrammerne skal bygge på en konsekvensanalyse, der ikke blot belyser geopolitiske strategiske overvejelser, men også sikrer demokratisk ejerskab til udviklingsinitiativer i partnerlandene og projekternes økonomiske, sociale og miljømæssige bæredygtighed. Selv om der er garanti for, at der foretages en analyse af de økonomiske, sociale og miljømæssige konsekvenser af investeringsprojekter, der finansieres af EIB, og at de efterfølgende overvåges, understreger EØSU, at der fortsat er nogle forbehold for så vidt angår investeringsprojekter, der finansieres af andre EU-fonde, fordi det ikke er klart, hvordan konsekvensanalysen, kontrollen og gennemførelsen af foranstaltningerne under de enkelte projekter foregår.

3.8.1.1. En yderligere betænkelighed er, at Global Gateways stærkt inkluderende karakter gør det muligt for EU's medlemsstater at fremme unilateralt eller bilateralt finansierede infrastruktur- og investeringsprojekter uden direkte overvågning fra EU-institutionernes side, hvis der ikke anmodes om EU-midler. EØSU er derfor bekymret for, at også projekter, der ikke lever op til EU's økonomiske, sociale og miljømæssige standarder, vil kunne omfattes af initiativet og dermed ikke blive genstand for en passende økonomisk, social og miljømæssig konsekvensanalyse.

3.8.1.2. Efter EØSU's opfattelse bør der derfor for hvert projekt udarbejdes en konsekvensanalyse med respekt for projektets demokratiske ejerskab og garanti for dets finansielle bæredygtighed for såvel EU som de involverede medlemsstater og dermed bidrage til:

— modvirkning af klimaændringerne

— miljøbeskyttelse

— sikring af menneskerettigheder og arbejdstagerrettigheder

— EU's konkurrenceevne.

3.9. For at sikre den nødvendige gennemsigtighed i Global Gateway-initiativet mener EØSU, at samtlige Global Gateway-projekter bør registreres på Global Gateway-portalen med alle de nødvendige oplysninger om investeringsprojekter — herunder de respektive økonomiske, sociale og miljømæssige konsekvensanalyser — og om statslige og ikkestatslige aktører, der er involveret i projekterne.

([8]) https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/EPRS_BRI(2023)739296.
([9]) https://foreignpolicy.com/2023/01/10/europe-china-eu-global-gateway-bri-economic-development/.
([10]) https://www.bruegel.org/blog-post/global-gateway-real-step-towards-stronger-europe-world.

3.9.1. EØSU glæder sig over oprettelsen af *Team Europe-partnerskabsportalen*, der er knyttet til Global Gateway-initiativet, men mener, at den kunne implementeres bedre.

3.10. EØSU mener, at EU-institutionerne og medlemsstaterne bør sørge for konkret information og kommunikation om de muligheder, som Global Gateway-initiativet kan give regionale og lokale statslige og ikkestatslige aktører, ved at oprette en kvikskranke ved EU's repræsentationer og således fremme investeringer fra den private sektor i EU og gøre det lettere for alle potentielle offentlige og private økonomiske og sociale aktører.

4. »**Belt and Road«-initiativet**

4.1. BRI har siden 2013 kanaliseret ca. 962 mia. USD ind i etablering af infrastruktur (573 mia.) og ikkefinansielle investeringer (389 mia.) på verdensplan ([11]).

4.2. BRI's erklærede mål omfatter samordning af udviklingsstrategier og styrkelse af forbindelserne mellem de deltagende lande gennem etablering af infrastruktur såsom jernbaner, motorveje, havne og rørledninger samt fremme af handel, finansielle transaktioner og mellemfolkelige kontakter. BRI kan fremvise mere end 200 samarbejdsdokumenter, der er undertegnet af 151 lande og 32 internationale organisationer.

4.3. BRI forfølger en række mål gennem udvikling af infrastruktur i udlandet:

a. støtte eksport (17,1 % af BNP i 2022) og sikre afsætning af den overproduktion i den kinesiske fremstillingsindustri, der ikke aftages af den indenlandske efterspørgsel i sektorer som jern og stål, aluminium, cement, kul, glas og papir

b. sikre de vestlige regioner (såsom Yunnan og Xinjiang, der ligger langt fra handelssøfarten) bedre adgang til kommunikationsruter og international handel gennem opførelse af transportinfrastruktur i Central- og Sydøstasien

c. øge Kinas globale indflydelse og — gennem Den Asiatiske Infrastrukturinvesteringsbank — udfordre den dominerende rolle, som institutioner såsom Verdensbanken og Den Asiatiske Udviklingsbank spiller med henblik på at opnå en omfattende reform af systemet

d. ved at fremme Kinas udenrigshandel og investeringer i udlandet kan BRI blive et vigtigt redskab til at styrke den kinesiske valuta renminbis rolle som international valuta

e. gennem anlæg af ny logistisk infrastruktur kan Kina få en del af sin energiforsyning fra andre kanaler end via Malaccastrædet, som skønsmæssigt 80 % af Kinas olieimport passerer igennem.

4.4. I de seneste år har BRI oplevet et fald både i antallet af nye projekter og i værdien af de indgåede kontrakter. Kina indgik i 2022 5 514 nye kontrakter (743 færre end i 2021) til en værdi af 130 mia. USD (- 3,3 %) ([12]). Denne nedgang hænger sandsynligvis sammen med faktorer som større forsigtighed hos de kinesiske udviklere og investorer med hensyn til gennemførligheden og det økonomiske afkast af investeringer samt partnerlandenes mindre vilje til at stifte ny gæld til finansiering af BRI-relaterede projekter.

4.4.1. Flere partnerlande har fundet konstruktionsfejl i den infrastruktur, der er blevet finansieret under BRI, og har sat spørgsmålstegn ved kvaliteten af planlagte projekter inden for rammerne af initiativet ([13]). Samtidig er nogle projekter blevet indstillet eller annulleret på grund af bekymringer over overdreven gældsætning, uforholdsmæssigt høje priser og korruption ([14]). Desuden har gennemførelsen af en række projekter bidraget væsentligt til den finansielle ustabilitet i visse partnerlande. Det gælder f.eks. Montenegro, hvor 25 % af den offentlige gæld er til Kina, og hvor gælden til finansiering af infrastrukturprojekter under BRI ofte betragtes som den udløsende faktor for, at landets gæld ikke er bæredygtig ([15]).

4.4.2. Initiativet er blevet kritiseret for manglende gennemsigtighed, hvad angår projekternes miljøstandarder ([16]). Desuden har kinesiske virksomheder, der deltager i gennemførelsen af projekterne, ofte foretrukket kinesisk arbejdskraft (for at omgå nationale bestemmelser om arbejdstagerrettigheder og sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen) frem for lokal arbejdskraft, hvilket forhindrer partnerlandene i udnytte projekterne til beskæftigelse af en del af deres egen arbejdsstyrke og drage fordel af kompetenceoverførsel.

([11]) https://www.aei.org/china-global-investment-tracker/.
([12]) http://fec.mofcom.gov.cn/article/fwydyl/tjsj/202302/20230203384457.shtml.
([13]) https://www.wsj.com/amp/articles/china-global-mega-projects-infrastructure-falling-apart-11674166180.
([14]) https://www.businessinsider.com/china-spends-twice-us-but-belt-road-initiative-losing-steam-2021-9?r=US&IR=T.
([15]) https://thediplomat.com/2020/09/will-montenegros-new-government-bring-a-new-china-strategy/.
([16]) https://www.iai.it/en/pubblicazioni/how-green-chinas-belt-and-road-initiative.

4.4.3. Under det tredje Belt and Road Forum for International Cooperation i oktober 2023 blev det understreget, at BRI har udviklet sig, men stadig er helt afgørende for Kinas globale strategi. I de kommende år vil BRI fokusere på otte nøglemålsætninger for at fremme vækst af høj kvalitet ([17]). Der er tale om: i) udbygning af togforbindelserne mellem Kina og Europa, ii) deltagelse i den transkaspiske korridor, iii) nye BRI-handelsområder, iv) øget adgang til udenlandske investeringer, v) finansiering til innovative projekter, vi) bæredygtig udvikling, vii) uddannelse, kulturel og videnskabelig udveksling, viii) fremme af integriteten af og styrkelse af BRI-institutionerne.

4.4.3.1. Under forummet blev det desuden igen slået fast, at Kina i højere grad ønsker at åbne sit marked for udenlandske virksomheder med et løfte om mere end 100 mia. USD i ny finansiering til vækstøkonomier, især med fokus på de kinesiske udviklingsbanker og Silk Road-fonden, idet syd-syd-samarbejdet blev fremhævet som et middel til at styrke forbindelserne til udviklingslande og danne en modvægt til vestens indflydelse ([18]).

4.5. *Vurdering af »Belt and Road«-initiativet*

4.5.1. Selv om der er gået ti år siden lanceringen af BRI, mener EØSU, at der er en betydelig mangel på klarhed omkring initiativets art og dermed kriterierne for, hvornår et projekt kan optages på den officielle liste over BRI-projekter. EØSU mener derfor, at Kina af hensyn til gennemsigtigheden og klarheden bør tilvejebringe præcise og ajourførte oplysninger om investeringsprogrammerne under initiativet.

4.5.2. EØSU beklager, at lanceringen af BRI, både i EU og EU's nabolande, har ført til manglende koordinering af EU's og Kinas infrastrukturprogrammer og betydet, at konnektivitetsinfrastrukturen ikke er sammenhængende. EØSU påpeger desuden, at BRI-investeringer kan svække ejerskabet af den nationale strategiske infrastruktur i EU's medlemsstater.

4.5.3. EØSU gør opmærksom på, at der hersker en fuldstændig mangel på gensidighed i de økonomiske forbindelser mellem EU og Kina til klar ulempe for EU-virksomheder.

4.5.4. Udvalget er dybt bekymret for, at de enkelte EU-medlemsstaters undertegnelse af aftalememoranda uden nogen form for samordning fra EU-institutionernes side kan gå hen og undergrave EU's sammenhold. EØSU minder også på ny om, at »14 + 1«-samarbejdsrammen, som ikke færre end ni EU-medlemsstater indgår i, kan være til en vis fare for samhørigheden i EU.

4.5.5. Udvalget mener, at BRI-projekterne, hvis de ikke vurderes omhyggeligt, vil kunne skade EU's konkurrenceevne på lang sigt som følge af den tvungne overførsel af teknologi til Kina.

4.5.6. EØSU beklager, at kinesiske virksomheder, der investerer i BRI-projekter i EU, ikke sikrer, at sociale rettigheder og arbejdstagerrettigheder respekteres.

4.5.7. Udvalget bemærker, at kinesiske investeringer i BRI-projekter ikke er i overensstemmelse med EU's finansielle bestemmelser og indebærer en risiko for, at organiserede kriminelle kan bruge dem til at hvidvaske penge.

4.5.8. EØSU gør opmærksom på den foruroligende overdrevne gældsætning i lande uden for EU og det deraf følgende tab af strategiske garantier. Dette er sket i tredjelande som Pakistan, Tadsjikistan, Kirgisistan, Sri Lanka, Maldiverne og et EU-kandidatland, nemlig Montenegro.

4.5.9. EØSU beklager, at kinesiske virksomheder, der deltager i BRI-programmer, ikke overholder EU's miljøstandarder og fortsat finansierer og gennemfører projekter, der ikke er forenelige med den europæiske grønne pagt.

4.5.10. EØSU anerkender, at BRI ikke har gjort andet end at udfylde et tomrum, som EU og dets medlemsstater fejlagtigt lod stå åbent i de ti år mellem 2010 og 2019, hvor de undervurderede situationen. Selv om EU i 2007 med strategien for Centralasien identificerede de strategiske prioriteter for forbindelserne mellem transport- og energinet, er det først med BRI, at der er foretaget betydelige investeringer i dette og andre områder (Balkan, havne i Middelhavet og Atlanterhavet, Afrika, Sydøstasien mv.). I den forbindelse har de kinesiske virksomheders investeringer helt sikkert forbedret sammenkoblingen af infrastrukturen i disse områder og de strategisk vigtige intermodale knudepunkter.

([17]) https://www.chinadaily.com.cn/a/202310/18/WS652f416ca31090682a5e92d2.html.
([18]) http://www.beltandroadforum.org/english/.

4.5.11. EØSU konstaterer, at EU har finansieret projekter inden for rammerne af BRI enten direkte (f.eks. Pelješac-broen i Kroatien) eller indirekte (gennem Den Europæiske Bank for Genopbygning og Udvikling, Den Europæiske Investeringsbank og Den Europæiske Investeringsfond) uden at sikre den nødvendige samordning eller i det mindste overholdelse af miljømæssige, sociale og andre standarder ([19]).

4.5.12. EØSU mener, at der er behov for en ramme for bedre samordning mellem EU-institutionerne og de 27 medlemsstater, når det gælder BRI. Det er ikke ønskeligt, at forbindelserne med Kina overlades til 27 bilaterale forbindelser eller forvaltes gennem individuelle aftalememoranda eller samarbejdsrammer såsom 14 + 1. Visse lande kan få en fordel af en sådan situation, men tendensen er, at styrkeforholdet mellem de 27 EU-medlemsstater udelukkende gavner Kina og udgør en systemisk risiko for EU som helhed. Det er derfor helt afgørende, at EU-medlemsstaterne står sammen over for Kina, og at der fremmes en effektiv kommunikation mellem EU-institutionerne og Kina.

4.5.13. I forhold til miljø og sikkerhed er EØSU dybt bekymret over Kinas intentioner om at anvende den arktiske rute *North Sea Road* inden for BRI for at lette skibstrafikken gennem Malaccastrædet.

4.5.14. EØSU beklager, at lokale aktører (civilsamfundsorganisationer og arbejdsmarkedets parter) inden for rammerne af BRI ikke reelt inddrages i udformningen, overvågningen, vurderingen og gennemførelsen af projekter, og at man dermed forpasser en stor mulighed for at få de lokale aktører til at deltage i projekter, som de er målgruppen for.

5. **På vej mod en fælles strategi for EU's Global Gateway og »Belt and Road«-initiativet**

5.1. EØSU håber, at der snarest muligt bliver skabt forudsætninger for komplementaritet mellem Global Gateway, »Belt and Road«-initiativet og PGII som udtryk for en global afspænding.

5.1.1. EØSU mener, at **projekter, der indgår i BRI**, **og som gennemføres i eller uden for de 27 EU-medlemsstater, men som involverer økonomiske aktører fra EU-medlemsstaterne** (som støttemodtagere, leverandører eller donorer), **på samme måde som Global Gateway-projekterne bør:**

— **fremme følgende principper:**

  — fred og sikkerhed

  — EU's værdier som nedfældet i traktaterne

  — menneskerettighederne som nedfældet i FN's verdenserklæring om menneskerettigheder (1948)

  — bestemmelserne i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder ([20])

  — overholdelsen af ILO's grundlæggende konventioner. Kina har ratificeret seks ud af de ni grundlæggende konventioner. Landet mangler at ratificere konventionen om foreningsfrihed og beskyttelse af retten til at organisere sig, 1948 (nr. 87), konventionen om retten til at organisere sig og føre kollektive forhandlinger, 1949 (nr. 98), og konventionen om fremme af sundhed og sikkerhed på arbejdspladsen, 2006 (nr. 187).

— **realisere følgende mål:**

  — FN's verdensmål for bæredygtig udvikling

  — den grønne og den digitale omstilling

  — den europæiske søjle for sociale rettigheder

  — EU's åbne strategiske autonomi

  — europæisk ejerskab af EU's strategiske infrastruktur og produktion

  — EU's konkurrenceevne

  — lige vilkår og fair konkurrence

  — bekæmpelse af skatteunddragelse og hvidvask af penge.

([19]) Den Europæiske Revisionsret, 2020, EU's reaktion på Kinas statsdrevne investeringsstrategi. Analyse nr. 03.
([20]) EUT C 326 af 26.10.2012, s. 391.

Med udgangspunkt i disse principper og mål skal **BRI-projekter ligesom Global Gateway-projekter** være genstand for **en økonomisk, finansiel, social, miljømæssig og juridisk konsekvensanalyse** for at slå fast, at de er velegnede og forenelige med EU's værdier og de principper og mål, der er opregnet i dette punkt.

5.1.1.1. Konsekvensanalyserne bør gennemføres inden for en rimelig frist:

— for så vidt angår BRI: i fællesskab af EU og de medlemsstater, der deltager i BRI-projektet

— for så vidt angår Global Gateway: af EU og lande uden for EU, der deltager i Global Gateway-projektet,

inden projekterne kan iværksættes i EU eller inddrage økonomiske aktører fra EU (når der er tale om BRI-projekter) eller i tredjelande, når der er tale om Global Gateway.

5.2. EØSU er villig til og ønsker at afholde regelmæssige møder inden for rammerne af rundbordsdialogen mellem EU og Kina for at drøfte BRI og Global Gateway med repræsentanter for civilsamfundsorganisationer og arbejdsmarkedets parter med henblik på at afdække muligheder og udfordringer under de to programmer og anvise løsninger derpå.

Bruxelles, den 14. december 2023.

Oliver RÖPKE

Formand
for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg